

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

Херсон

№ _____

Про затвердження чек-листа типових ознак корупціогенних факторів у проєктах актів Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», наказу Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів від 20.03.2024 року №167 «Про затвердження Антикорупційної програми Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів на 2024-2026 роки», типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції затверджене наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 27.05.2021 №277/21, Положення про сектор з питань запобігання та виявлення корупції Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області, від 11.07.2024 №Н/351-24, керуючись Положенням про Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області, затвердженого наказом Держпродспоживслужби від 17.03.2021 №185

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Чек-лист типових ознак корупціогенних факторів у проєктах актів Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області, що додається.
2. Завідувачу Сектору з питань запобігання та виявлення корупції Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області забезпечити ознайомлення з цим наказом підлеглих працівників.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на завідувача сектору з питань запобігання та виявлення корупції Головного управління Віктора МЕЛЬНИЧЕНКА.

Начальник

Сергій ШЕВЧЕНКО

UB
Головне управління Держпродспоживслужби в
Херсонській області
№Н/579-24 від 01.11.2024
КЕП: ШЕВЧЕНКО С. А. 01.11.2024 19:54
5E984D526F82F38F040000003F3A2F0196969004
Сертифікат дійсний з 11.11.2023 14:05 до 10.11.2024 23:59

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ Головного управління
Держпродспоживслужби
в Херсонській області
від 01 листопада 2024 року №Н/579-24

**Чек-лист типових ознак корупціогенних факторів у проєктах актів
Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області**

Ознака корупціогенного фактору	Індикатори	Можливі наслідки	Висновки
Нечітке визначення завдань, форм діяльності та відповідальності	<p>1) невизначеність змісту службової діяльності та обов'язків відповідального суб'єкта;</p> <p>2) неможливість установлення конкретної відповідальної особи за визначені в акті форми діяльності (управлінських рішень);</p> <p>3) делегування повноважень відповідального суб'єкта юридичним особам приватного права або іншим суб'єктам без достатніх підстав</p>	<p>Перевищення встановлених повноважень. Довільний підбір форм діяльності на виконання встановлених завдань.</p> <p>Зниження ефективності управління: без чітко визначених завдань і форм діяльності співробітники або посадові особи не мають зрозумілих орієнтирів для виконання своїх обов'язків. Це призводить до нераціонального використання часу і ресурсів, а також затримок у прийнятті рішень.</p> <p>Відсутність відповідальності: якщо відповідальність нечітко визначена або розмита між кількома особами чи підрозділами, це створює ситуацію, коли ніхто не несе відповідальності за конкретний результат. Це ускладнює контроль за виконанням завдань і призводить до безкарності за допущені помилки.</p>	Нечітке визначення завдань, форм діяльності та відповідальності може суттєво підірвати ефективність управління, призвести до зниження якості роботи, збільшити корупційні ризики та створити проблеми з правовою і соціальною відповідальністю

		<p>Збільшення корупційних ризиків: нечіткість у завданнях і формах діяльності дає простір для суб'єктивних рішень і зловживань владою, це може призвести до ситуацій, коли посадові особи використовують свої повноваження для отримання особистої вигоди або сприяння певним групам.</p> <p>Конфлікти між підрозділами чи працівниками: відсутність чітко визначених обов'язків та зон відповідальності може призвести до конфліктів між підрозділами чи співробітниками через перекриття повноважень або, навпаки, через уникнення відповідальності.</p> <p>Неправильне використання ресурсів: нечітке визначення завдань може призвести до нераціонального використання фінансових, людських та матеріальних ресурсів, оскільки незрозуміло, які пріоритети повинні виконуватися і яким чином.</p> <p>Невизначеність для підзвітних осіб: коли завдання і форми діяльності нечітко сформульовані, особи, які повинні їх виконувати, можуть відчувати невизначеність у своїй ролі. Це знижує мотивацію до роботи та може викликати відчуття безвідповідальності.</p> <p>Затримки у прийнятті рішень: відсутність чітко встановлених завдань та відповідальності часто призводить до</p>	
--	--	---	--

		<p>тривалих узгоджень і додаткових консультацій, що затягує процес прийняття рішень і впровадження заходів.</p> <p>Правова невизначеність: у випадку державних органів нечітко сформульовані завдання або відповідальність можуть призвести до правової невизначеності, коли громадяни або інші організації не розуміють, хто відповідальний за конкретні рішення або дії, що ускладнює захист своїх прав.</p> <p>Порушення комунікації: якщо форми діяльності нечітко визначені, це може створити проблеми у внутрішній та зовнішній комунікації організації, що ускладнює координацію між підрозділами або між органами влади.</p> <p>Непоследовність у прийнятті рішень: нечіткі завдання та відповідальність можуть призвести до того, що рішення приймаються несистематично або хаотично, що погіршує керованість організацією чи установою.</p> <p>Зменшення мотивації працівників: працівники, які не мають чіткого розуміння своїх завдань і обов'язків, часто втрачають мотивацію, оскільки не знають, за які результати їх оцінюватимуть, це може призвести до зниження продуктивності та якості роботи.</p>	
--	--	--	--

<p>Невиправдана дискреція в управлінських повноваженнях</p>	<p>1) оцінювання на власний розсуд юридичних фактів, внаслідок чого можуть виникати, змінюватись або припинятись правовідносини;</p> <p>2) обрання без чітких критеріїв та/або обґрунтування одного із декількох управлінських рішень, форм реагування;</p> <p>3) відсутність визначеного алгоритму чи строку здійснення юридично значущих дій;</p> <p>4) установлення правил, процедур і наділення повноваженнями з перевірки дотримання цих правил однієї і тієї самої посадової (службової) особи, органу, підрозділу;</p> <p>5) Надання уповноваженій особі чи органу надмірної свободи дій при прийнятті рішень;</p> <p>6) Можливість прийняття рішень на основі суб'єктивних оцінок, що дає можливість для зловживань.</p>	<p>Зловживання владою: дискреційні повноваження можуть використовуватися для неправомірного впливу на результати певних процесів, наприклад, для прийняття рішень на користь окремих осіб чи компаній, що створює нерівні умови для інших суб'єктів.</p> <p>Непрозорість рішень: відсутність чітких критеріїв та прозорих механізмів ухвалення рішень ускладнює контроль за діями посадових осіб, що може призвести до прийняття рішень, не обґрунтованих законом чи інтересами суспільства.</p> <p>Зниження довіри до державних інституцій: громадськість може втратити довіру до державних органів через непрозорі та суб'єктивні рішення, що спричиняє загальний негативний вплив на авторитет влади.</p> <p>Нерівність у правозастосуванні: дискреція може призвести до нерівного застосування законодавства, коли одні суб'єкти можуть бути звільнені від відповідальності чи отримати переваги, тоді як інші постраждають від несправедливих рішень.</p> <p>Порушення прав громадян: рішення, прийняті на основі дискреції, можуть порушувати права громадян або бізнесу, оскільки вони не завжди мають можливість оскаржити чи вплинути на такі рішення через їхню суб'єктивність.</p> <p>Зниження ефективності управління: коли рішення приймаються не на основі</p>	<p>У підсумку, невиправдана дискреція створює ризики зловживань і корупції, порушує права та свободи громадян, і знижує ефективність державного управління</p>
---	--	--	--

		<p>об'єктивних даних, а на основі суб'єктивної оцінки або особистих переваг, це може призвести до неефективного використання ресурсів та управлінських помилок.</p> <p>Непередбачуваність правозастосування: невизначеність у прийнятті рішень ускладнює прогнозування наслідків для бізнесу та громадян, що може негативно вплинути на інвестиційний клімат та розвиток економіки.</p> <p>Затягування процесів: зловживання дискреційними повноваженнями може призвести до затягування процесів ухвалення рішень, коли посадові особи навмисно затягують прийняття рішення або створюють штучні перепони для певних суб'єктів.</p> <p>Відсутність відповідальності: дискреція може призводити до ситуацій, коли посадові особи не несуть належної відповідальності за свої рішення, що ускладнює притягнення їх до відповідальності за можливі порушення.</p>	
Створення не виправданих перешкод у реалізації прав чи інтересів особи	1) створення без достатнього обґрунтування обмежень у доступі до установи чи посадової особи, зокрема встановлення незручного графіка роботи або прийому чи обмеженого входу;	<p>Відсутність чіткого переліку документів надає можливість службовцям, які забезпечують надання послуги, вимагати їх перелік на власний розсуд, що може стати підставою для спонування до надання неправомірної вигоди.</p> <p>Порушення прав людини: не виправдані обмеження можуть прямо порушувати</p>	В підсумку, створення не виправданих перешкод не тільки порушує права та інтереси окремих осіб, але й має значний негативний вплив на суспільство, економіку та державні інституції в цілому

	<p>2) зменшення рівня прозорості та відкритості в діяльності відповідного органу;</p> <p>3) невикористання можливостей надання послуг онлайн, автоматизованого керування чергою, штучне створення черг, розміщення на великій відстані окремих елементів надання єдиної або взаємопов'язаних послуг;</p> <p>4) довільне право витребування від фізичних чи юридичних осіб додаткових відомостей, документів, інформації тощо або не передбачених законодавством документів;</p> <p>5) відсутність або необґрунтоване обмеження доступу до інформації стосовно процедури надання послуги.</p>	<p>конституційні та законодавчі права осіб, такі як право на працю, підприємницьку діяльність, свободу пересування або доступ до правосуддя.</p> <p>Зниження довіри до влади: якщо громадяни чи підприємства постійно стикаються з штучними бар'єрами для реалізації своїх прав, це підриває довіру до державних органів та влади загалом, що може призвести до соціальної напруги та протестів.</p> <p>Збільшення корупційних ризиків: створення штучних перешкод може сприяти корупції, коли громадяни або підприємства змушені платити хабарі або звертатися до посередників для обхідного вирішення проблем.</p> <p>Погіршення економічного клімату: створення бар'єрів для отримання дозволів або інших адміністративних послуг негативно впливає на інвестиційну привабливість країни та може призвести до скорочення підприємницької активності.</p> <p>Соціальна несправедливість: невиправдані перешкоди можуть призвести до нерівного доступу до можливостей, створюючи умови для соціальної несправедливості, коли певні групи населення мають більше можливостей порівняно з іншими через "неофіційні" канали.</p>	
--	--	--	--

		<p>Порушення принципу верховенства права: коли права осіб обмежуються або ускладнюються без законних підстав, це підриває принцип верховенства права, що є основою демократичного суспільства.</p> <p>Затягування адміністративних процесів: перешкоди можуть призвести до затягування розгляду справ або отримання необхідних дозволів і документів, що створює затримки в діяльності підприємств та реалізації прав громадян.</p> <p>Непередбачуваність правозастосування: створення невинуватених бар'єрів призводить до того, що люди не можуть передбачити, як буде реалізовуватися їхнє право в тій чи іншій ситуації, що знижує прозорість адміністративних та правових процесів і підвищує правову невизначеність.</p> <p>Психологічний тиск на громадян: перешкоди в реалізації прав можуть спричинити стрес та незадоволення серед громадян, оскільки вони змушені витратити більше часу, ресурсів і зусиль для досягнення законних результатів.</p> <p>Можливість дискримінації: невинуватені бар'єри можуть створювати передумови для дискримінації певних груп осіб на підставі статі, віку, національності, соціального статусу або інших ознак, що суперечить принципам рівноправності.</p>	
--	--	--	--

		<p>Правова невизначеність: коли перешкоди виникають через нечітке або непрозоре законодавство чи нормативні акти, це створює правову невизначеність, що може знизити рівень дотримання законів.</p>	
<p>Необґрунтоване встановлення пільг, переваг або інших привілеїв</p>	<p>1) надання переваг фізичним або юридичним особам при прийнятті рішень затвердженні (погодженні) висновків;</p> <p>2) призначення на посаду без додержання конкурсних процедур (у разі якщо заміщення вакантних посад відбувається за результатами конкурсного відбору);</p> <p>3) присвоєння рангів, спеціальних звань без додержання встановлених процедур або відсутність зрозумілого алгоритму їх присвоєння;</p> <p>4) призначення окремим працівникам виплат, на які вони не мають права;</p> <p>5) застосування до певної категорії осіб винятків з антикорупційних вимог, заборон та обмежень.</p> <p>Зазначені індикатори можуть міститися в усіх видах проектів актів, проте особливо поширені у кадрових.</p>	<p>Подібні ознаки можуть створити умови для отримання неправомірної вигоди відповідальними за прийняття рішення;</p> <p>Призначення особи на посаду без додержання конкурсних процедур, обов'язкових для заміщення вакантних посад державної служби. Призначення державних службовців поза конкурсом може бути зумовлене конфліктом інтересів або отриманням неправомірної вигоди;</p> <p>Призначення особи на посаду без додержання вимог Закону щодо проведення спеціальної перевірки.</p> <p>Соціальна несправедливість: надання привілеїв певним групам без чіткого обґрунтування може призвести до соціальної несправедливості та дискримінації інших груп, що порушує принцип рівності та сприяє нерівності в доступі до можливостей і ресурсів.</p> <p>Зниження довіри до влади: громадяни можуть втратити довіру до державних органів, якщо побачать, що пільги та привілеї надаються необґрунтовано або в</p>	<p>Необґрунтоване надання пільг і привілеїв може призвести до порушення принципів рівності та справедливості, сприяти корупції та нерівності, а також підірвати соціальну та економічну стабільність у державі</p>

		<p>інтересах окремих осіб чи груп, це у свою чергу підриває авторитет влади та створює відчуття несправедливості серед населення.</p> <p>Корупційні ризики: необґрунтовані привілеї можуть стати основою для корупційних дій, наявність привілеїв часто спонукає до зловживань з боку посадових осіб, які можуть вимагати хабарі за їх надання або сприяти певним групам на шкоду іншим.</p> <p>Порушення конкуренції: надання пільг або переваг окремим підприємствам чи організаціям може викривляти ринкову конкуренцію, що створює нерівні умови для бізнесу, коли одні компанії отримують незаслужені переваги, тоді як інші стикаються з перешкодами в розвитку.</p> <p>Нецільове використання бюджетних коштів: привілеї та пільги, які не мають обґрунтування, можуть спричинити неефективне використання державного бюджету, що призводить до витрат, які не приносять суспільної користі, та можуть створювати додаткове фінансове навантаження на державу.</p> <p>Підрив моральних принципів: у суспільстві можуть знизитися моральні стандарти, коли пільги та переваги надаються на основі особистих зв'язків, хабарів або політичних інтересів, що формує негативні</p>	
--	--	---	--

		<p>приклади для молодих поколінь та сприяє розвитку культури привілеїв.</p> <p>Зниження стимулів до розвитку: надання необґрунтованих привілеїв може демотивувати суб'єктів господарювання до розвитку та вдосконалення своєї діяльності, оскільки вони отримують переваги не через покращення своєї конкурентоспроможності, а через штучні преференції.</p>	
<p>Використання словесних конструкцій, що спричиняють суб'єктивність рішень</p>	<p>1) правова невизначеність - використання у проєктах актів формулювань, що створюють неможливість зрозумілого та прозорого прогнозування алгоритму прийняття управлінських рішень чи наслідків їх застосування: "має право визначити/вимагати", "може", "іншими вимогами", "певні умови", "додатково", "іншими нормативно-правовими актами", "іншими актами законодавства", "тощо" та ін.;</p> <p>2) оціночні категорії - використання у проєктах актів формулювань, що допускають прийняття управлінських рішень залежно від суб'єктивної оцінки: "ефективне вжиття заходів", "відповідні вимоги", "достатня інформація", "у разі необхідності",</p>	<p>Оціночний характер конструкції "ефективність вжиття заходів" може спричинити надання суб'єктивних та упереджених висновків.</p> <p>Зменшення об'єктивності: суб'єктивні формулювання можуть спотворювати об'єктивні факти і призводити до ухвалення рішень на основі особистих переконань, а не об'єктивних даних, що може знизити якість та справедливість рішень.</p> <p>Непоследовність рішень: якщо рішення ґрунтуються на суб'єктивних чинниках, то одна і та сама ситуація може викликати різні рішення у різних людей або навіть у тієї самої людини за різних обставин.</p> <p>Конфлікти та непорозуміння: суб'єктивні формулювання можуть викликати різні інтерпретації, що призводить до непорозумін між учасниками комунікації.</p>	<p>У сукупності ці наслідки можуть погіршувати якість рішень та їх наслідків, знижуючи ефективність процесу ухвалення рішень</p>

	<p>"серйозні економічні проблеми", "суттєвий вплив", "значні порушення", "несуттєві зміни" тощо.</p> <p>Вказані індикатори властиві для проектів актив з основної діяльності або з адміністративно-господарських питань.</p>	<p>Ухилення від відповідальності: люди можуть використовувати суб'єктивні висловлювання, щоб уникнути чіткої відповідальності за рішення, прикриваючись тим, що це "їхня думка" або "власна інтерпретація" ситуації.</p> <p>Емоційне забарвлення рішень: суб'єктивні висловлювання часто містять емоційне забарвлення, яке може вплинути на об'єктивне мислення і призвести до імпульсивних рішень, які можуть бути менш ефективними.</p> <p>Вплив когнітивних упереджень: суб'єктивні висловлювання можуть підсилювати когнітивні упередження (наприклад, підтверджувальне упередження), що може спотворювати сприйняття інформації та призводити до необґрунтованих висновків.</p>	
<p>Прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів</p>	<p>1) встановлення премій, надбавок, виплат, відпусток тощо в умовах реального конфлікту інтересів (стосовно себе, близьких або інших пов'язаних приватними інтересами осіб);</p> <p>2) відсутність альтернативи та покладення функцій на єдину посадову особу, що унеможлиблює автоматичне прийняття рішень поза конфліктом інтересів;</p>	<p>Зниження довіри: коли рішення приймаються в умовах конфлікту інтересів, довіра до особи, яка ухвалює рішення, та до самої організації значно зменшується, це може негативно вплинути на репутацію.</p> <p>Неправильні або неефективні рішення: конфлікт інтересів може призвести до ухвалення рішень, які не відповідають інтересам держави, організації або спільноти, а натомість спрямовані на отримання особистої вигоди, що може призвести до фінансових втрат, зниження</p>	<p>Прийняття рішень у ситуації конфлікту інтересів завжди несе ризик серйозних наслідків, які можуть мати довготривалий негативний вплив як на індивідуальному, так і на організаційному рівні</p>

	<p>3) призначення на посади прямого підпорядкування близьких осіб або інших осіб, щодо яких посадова особа має приватні інтереси;</p> <p>4) прийняття адміністративно-господарських рішень в умовах конфлікту інтересів стосовно контрагентів та інших партнерів органу.</p> <p>Ці індикатори властиві для проектів актів з адміністративно-господарських та кадрових питань.</p>	<p>продуктивності або інших негативних наслідків.</p> <p>Етичні порушення: конфлікт інтересів часто веде до порушення етичних стандартів, коли особа діє всупереч загальним принципам моралі або законодавчим нормам, що може спричинити юридичні санкції або інші форми відповідальності.</p> <p>Дискримінація та несправедливість: ухвалення рішень в умовах конфлікту інтересів може створити умови для несправедливого ставлення до різних груп людей або інтересів, що може викликати дискримінацію або упереджене ставлення, що порушує рівність і справедливість.</p> <p>Юридичні наслідки: конфлікт інтересів може призвести до судових процесів або юридичних розслідувань, що може викликати як матеріальні витрати на юридичні послуги, так і репутаційні втрати, а також призвести до штрафів чи інших санкцій.</p> <p>Погіршення внутрішньої атмосфери: в умовах конфлікту інтересів всередині організації може виникнути атмосфера недовіри та напруги, що негативно впливає на роботу, мотивацію та загальний моральний стан працівників.</p>	
--	---	--	--

<p>Недостатня прозорість контрольно-наглядових повноважень</p>	<p>1) відсутність детального алгоритму проведення перевірок та переліку завдань (об'єктів) перевірки, не врегулювання меж прийняття рішень за результатами здійснення контрольних повноважень та їх виконання;</p> <p>2) можливість необґрунтованого планування перевірок у незручний для об'єкта перевірки час та спосіб;</p> <p>3) відсутність автоматизованого розподілу завдань з реалізації контрольних повноважень;</p> <p>4) відсутність механізму ротації працівників, залучених до реалізації контрольно-наглядових повноважень.</p> <p>Вказані індикатори властиві передусім для проектів актів з основної діяльності.</p>	<p>Корупція та зловживання владою: коли контрольні органи працюють без належної прозорості, виникає ризик корупції та зловживання владою, відсутність належної підзвітності, може призвести до прийняття рішень в інтересах окремих осіб або груп, а не суспільства.</p> <p>Втрата довіри суспільства: недостатня прозорість у роботі контролюючих органів може знизити довіру громадян та бізнесу до державних установ і регуляторних органів, що може викликати соціальну напругу, посилити негативні настрої і сприяти зростанню недовіри до влади та суспільних інститутів.</p> <p>Зниження ефективності контролю: якщо процеси контролю та нагляду є непрозорими, важко оцінити ефективність виконання функцій, що може призвести до недосконалого виявлення порушень, недотримання стандартів або навіть ігнорування серйозних проблем.</p> <p>Несправедливість та упередженість: без прозорості існує ризик прийняття упереджених рішень, коли інтереси певних осіб чи груп можуть бути враховані більше, ніж інших, що може спричинити дискримінацію або привілейоване ставлення до окремих суб'єктів.</p> <p>Непередбачуваність рішень: недостатня прозорість під час виконання безпосередніх</p>	<p>Отже, недостатня прозорість контрольно-наглядових повноважень не тільки підриває ефективність роботи цих органів, але й загрожує стабільності суспільства та економіки, сприяючи корупції, зниженню довіри до влади та уповільненню розвитку реформ</p>
--	--	--	--

		<p>функцій робить процес прийняття рішень менш передбачуваним для тих, хто перебуває під наглядом, що може створювати правову та регуляторну невизначеність.</p> <p>Порушення прав громадян та підприємств: без прозорості в контрольних процедурах громадяни та підприємства можуть стикатися з порушенням своїх прав, оскільки вони не мають можливості впливати на процеси прийняття рішень або знати, на якій підставі були прийняті ті чи інші заходи.</p>	
<p>Корупційні вразливості процедур публічних закупівель</p>	<p>1) невинуватені дискреційні повноваження відповідальних посадових осіб під час проведення публічних закупівель;</p> <p>2) юридична невизначеність обов'язків посадових осіб, відповідальних за організацію та проведення публічних закупівель та/або ведення договірної роботи.</p>	<p>Посадові особи замовника уникатимуть застосування електронної процедури та укладатимуть договори із заздалегідь обраним постачальником.</p> <p>Корупційні зловживання під час планування закупівель та формування потреби;</p> <p>Штучне завищення обсягів закупівлі, а також очікуваної вартості.</p> <p>Фінансові втрати: корупційні схеми в публічних закупівлях часто призводять до завищених цін на товари, роботи чи послуги. Це означає нераціональне витрачання державних коштів, що негативно позначається на бюджеті. Як наслідок, менше коштів залишається на</p>	<p>Корупційна вразливість у процедурах публічних закупівель створює загрози для економіки, суспільства та державного управління, сприяючи неефективному використанню ресурсів, дискримінації бізнесу та зниженню довіри до державних інституцій</p>

		<p>важливі соціальні та інфраструктурні проекти.</p> <p>Обмеження конкуренції: корупційні схеми часто включають узгоджені дії між державними чиновниками, що призводить до того, що обмежує конкуренцію під час проведення закупівель.</p> <p>Юридичні та репутаційні ризики: у разі викриття корупційних схем можуть бути порушені кримінальні справи, що призведе до штрафів, позбавлення волі для винних осіб та втрати довіри до держави на міжнародному рівні.</p>	
--	--	---	--

Примітка:

- 1) перед початком розробки організаційно-розпорядчого документу необхідно перевірити на відповідність законодавству;
- 2) уникати оцінних понять та мовленнєвих конструкцій чи положень, які можуть довільно тлумачитися;
- 3) проаналізувати чи передбачає розроблений проєкт організаційно-розпорядчого документу підвищений ризик виникнення конфлікту інтересів.

**Завідувач Сектору з питань
запобігання та виявлення корупції**

Віктор МЕЛЬНИЧЕНКО